

İhracatçının geliri de 'makaslandı'

Piyasada yaşanan döviz ktlığı, serbest piyasada alış-satış makasını yüzde 6-7'ye çıkarınca, ihracat gelirini Merkez Bankası'na bozdurmak zorunda kalan ihracatçının kâr kaybı hızlandı. İş dünyası temsilcileri, ucuza bozdurup pahalıdan aldıkları döviz nedeniyle zor günler geçirdiklerini, bir an önce ihracatçı lehine makasın kapatılması gerektiğini vurguluyor.

MERVE YİĞİTCAN - İSTANBUL

Baskılanan döviz kuru nedeniyle fiyat tutturamadığı için sipariş kaçırarak ihracatçılar, şimdi de kur makası nedeniyle zor günler yaşıyor. Serbest piyasada döviz alış-satış farkının yüzde 6-7'lere çıkması, ihracat gelirini Merkez Bankası'na bozdurma zorunluluğu olan ihracatçılarda 'makas zararını' artırdı. EKONOMI'ye konuşan iş dünyası temsilcileri, ihracat gelirlerini düşüktükten bozup, ithalat ödemesini gerçekleştirmek için yüksekte döviz almak zorunda kaldıklarını, yüzde 6-7'lere çıkan alış-satış farkının artık kaldırılamaz olduğunu, bir an önce ihracatçı lehine makas farkının indirilmesi için çözüm beklediklerini vurguluyor.

Piyasada dolara talebi soğutmak için bir süredir baskılanan döviz kuru, ihracatçının aleyhine işlemeye başlayınca, ekonomi yönetimi, önce ihracat gelirinin yüzde 40'ına yüzde 2 kur farkı desteği getirmiş, ardından bu oranı TL reeskont kullanılarak da döviz bozdurma şartı yüzde 80 olduğu için yüzde 80'e çıkarmıştı. Sahadan edindiğimiz bilgiye göre, şu an dövizinin tamamını bozanlara da yüzde 2 kur farkı veriliyor. Ancak makasın yüzde 6-7'ye çıktığı bir ortamda yüzde 2 kur farkı desteğinin anlamını yitirdiğini belirten sektör temsilcileri,

kârların alış-satış zararı nedeniyle erimesinin hızlandığına dikkat çekiyor.

"Altından kalkamayız"

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Üyesi Vehbi Canpolat, üretimine ve ihracatına devam edebilmek için **sanayicilerin** Türkiye'de üretilmeyen ya da yeterli olmayan hammaddeyi ithal etmek zorunda olduğunu altını çizerek, piyasada oluşan döviz alış-satış farkı nedeniyle ihracatçının görünenden daha pahalıya ithalat gerçekleştirmek zorunda kaldığını söyledi. Aynı zamanda Türkiye Tekstil Terbiye **Sanayicileri** Derneği Başkanı olan Canpolat, bu alış-satış zararı nedeniyle ithalat birim değeri 3 dolar olan bir malın aslında 3,18 ila 3,20 dolara mal olduğuna dikkat çekerek, bunu fiyatlara yansımalarının da mümkün olmadığını belirtti. Canpolat, "Geçen hafta pazartesi sabahı ihracat gelirimizi 19,40'tan bozdurup, aynı gün öğleden sonra ithalatımıza gerçekleştirmek için 20,60'tan dolar almak zorunda kaldık. 400 bin dolarlık bir işlemde 480 bin TL zarar etmişiz. Normal şartlarda bile bu oranlarda bir kâr yok" diyerek ihracatçıların zararının boyutunu gözler önüne serdi.

Sektördeki en büyük oyuncu olan Çin'de ihracatçının dövizine yüzde 13 kur farkı teşvikli ve

rıldığını dile getiren Canpolat, "Barakın yüzde 13 teşvikli, biz sadece aradaki bu makasın kapatılmasını istiyoruz. Bunun bir an önce düzeltilmesi gerekiyor. Burada şu yapılabilir. İhracat gelirinin bozdurulduğu bankadan aynı gün ithalat ödemesi için kullanılacaksa eğer buna ayrı bir kur verilebilir. Yani ihracat geliri 19,40'tan bozulduysa ithalat ödemesi için 19,50'den alabilirdik. Yoksa **sanayici** her gün kan kaybediyor. Fiyat tutturamadığımız için ihracatımızın düştüğü bir dönemdediz. Bir de bu durumda yüzde 6-7 kur makası olunca tüm bunların altından kalkamayız" ifadelerini kullandı.

"Kur farkı desteği artırılabilir"

TOBB Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sektör Meclisi Başkanı Şeref Fayat, rekabetçi olmayan kurla boğuşan ihracatçılara yüzde 2 kur farkı vererek kısmen bir nefes verildiğini, ancak bu durumda bile yüzde 3-4 kur zararı yazıl-

dığını söyledi. "Kurdan iki türlü sopa yiyoruz" benzetmesini yapan Fayat, "Hem o kuru kullanarak kendi içimizde maliyet tutturamadığımız için ihracat siparişi alamıyoruz, hem de hammaddede ithalatçıları mevcut kurdun üzerinde bir serbest piyasa kurdan dövizini alıp tedarikini yapmaktan zorunda kalıyor. Çok büyük bir açmaz var. Neresinden tutsanız kötü... İhracatçı dövizli ahırken de satarken de zarar ediyor. Maalesef bunları yönetemeyen kurdun bize yarattığı sıkıntılar" diye konuştu. Fayat, bu noktada ekonomi yönetiminin ihracat ge-

lirinin yüzde 80'ini bozan ihracatçılara kur farkı olarak yüzde 2 oranında verdiği desteği yüzde 5-6'ya çıkarması gerektiğini savundu.

"İlave maliyet kalemi oluştu"

Çelik İhracatçıları Birliği (ÇİB) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Uğur Dalbeler de, makas zararının ihracatçı için sürdürülemez olduğuna işaret etti. Çelik sektörünün ihracatında ciddi sorunlar yaşandığını anlatan Dalbeler, buna kur makası da eklendiğinde maliyetlerin daha da arttığını vurguladı. Dalbeler, "İh-

racatımız geçen yıla göre miktar ve değer bazında yüzde 40 geriledi. Rekabet gücümüz geçen yılın ikinci yarısından sonra hammadde ve enerji fiyatları nedeniyle olumsuz etkilendi. Son 3 aydır enerji fiyatları düşse de hala geçen yılın aynı döneminden pahalı. Uzakdoğu'ya pazar kaptrıyoruz. Tüm bu sorunları yaşarken bir de dövizte erişimde ilave maliyet yükleniyoruz. Bu da işlerimize derken ilave bir maliyet kalemi olarak biniyor. Bu makasın acile kapanması gerekiyor" ifadelerini kullandı.

"İhracatçıya pozitif ayrımcılık yapılmalı"

TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit **Sanayi** Meclis Başkanı Yavuz Eroğlu, döviz alış-satış arasındaki fark büyüdükçe kayıpların arttığına dikkat çekerek, bu makasın regülasyonlarla kapatılabileceğine değindi. Şu an seçime sayılı günler kaldığı için bu konuda bir hamle beklenmediğini söyleyen Eroğlu, ancak seçimden sonra ivedilikle bu sorunun çözülmesi gerektiğini kaydetti. Türkiye'nin dövizde ihtiyaç duyduğu bir dönemde kısıtlı kaynağın döviz

bu ülkeye getiren ihracatçılar lehine kullanılabileceğini belirten Eroğlu, "Seçim sonrasında acilen ekonomiye odaklanılmasını bekliyoruz. Regülasyonla bu alış-satış makası kapatılabilir. Bu noktadan kaynak sorun olabilir. Ancak ülke olarak döviz elimizde az ise ve döviz bu ülkeye getiren de ihracatçı ise sınırlı kaynağın bir kısmını ihracatçıya ayırıp makası sıfırlanabilir. Kaynak sıkıntısı olsa bile yarın bu marj diğer işlemler için aynı kalsa da ihracatçı için düzeltilebilir. Çünkü

Türkiye'nin şu an en çok ihtiyaç duyduğu şey ihracat. Bu nedenle hammadde ve ara malı almak zorunda kalan ihracatçıya piyasa şartları ne olursa olsun pozitif ayrımcılık yapılmalı. Akla yatkın olan kaynağın bu şekilde önceliklendirilmesi" diye konuştu.

13 başarılı Türk genci Avrupa Koleji'nde eğitim alacak

Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği (AB) Başkanlığı desteği ve özel sektör bursuyla 13 başarılı Türk genci Avrupa Koleji'nde eğitim alacak.

AB Başkanlığından yapılan yazılı açıklamaya göre, AB Başkanlığı Avrupa Koleji Yüksek Lisans Burs Programı, bu yıl 13. yılına girdi.

Bu kapsamda, AB Başkanlığının desteğiyle 13 başarılı Türk gencinin Avrupa Koleji'nde eğitim görmesi sağlanacak.

Avrupa Koleji Burs Programı ile ilgili açıklama yapan Dışişleri Bakan Yardımcısı ve AB Başkanı Büyükelçi Mehmet Kemal Bozay, Avrupa Koleji'nin Avrupa'da AB konusunda eğitim veren en başarılı eğitim kurumu olduğunu belirtti.

Avrupa Koleji'nde 1949'daki kuruluşundan bugüne kadar, 226 Türk öğrencinin yüksek lisans eğitimi aldığını söyleyen Bozay, bu öğrencilerin 149'unun AB Başkanlığı'nın eşgüdümünde

yürütülen burs programından yararlandığını ifade etti.

Türkiye'nin ve AB üyelik sürecimizin geleceğine yapılan kıymetli bir yatırımdır

Bozay, "Avrupa Koleji Burs Programı geleceğin Avrokratları arasında Türklerin de olması için önemli bir adımdır ve Türkiye'nin ve AB üyelik sürecimizin geleceğine yapılan kıymetli bir yatırımdır." değerlendirmesini yaptı.

AB Başkanlığının açıklamasında, burs almaya hak kazanan bursiyerlerin Avrupa Koleji bünyesinde uluslararası ilişkiler ve diplomasi, Avrupa kamu yönetimi ve siyaset bilimi, Avrupa hukuku, Avrupa ekonomisi, disiplinlerarası Avrupa çalışmaları gibi alanlarda uzmanlaşacağı ve yakın gelecekte Türk kamu kurumlarında, özel sektörde, düşünce kuruluşlarında, akademik dünyada ve iletişim alanında önemli görevler alacakları belir-

tildi. Başarılı gençlerin ulusal ve uluslararası ortamlarda Türkiye'nin AB sürecinin öncüleri olacağı vurgulandı.

Açıklama, 2023-2024 akademik yılı için 5 özel sektör kuruluşundan toplam 8 adet burs sağlandığı, bu burslara ek olarak **İstanbul Sanayi Odası**'nın 1, Polonya Dışişleri Bakanlığının 2 ve Avrupa Koleji 2 başarılı öğrenciye daha burs imkanı sunduğu, 17-18 Nisan'da yapılan sözlü sınavlar neticesinde toplam 13 öğrencinin gelecek sene Avrupa Koleji bünyesinde yüksek lisans yapma fırsatına kavuştuğu aktarıldı.

Avrupa Koleji Burs Programı 2023-24 akademik yılı için Vehbi Koç Vakfı, Eti Gıda Sanayi ve Ticaret AŞ, Sabancı Holding AŞ, TÜVTÜRK Kuzey Taşıt Muayene İstasyonları Yapım ve İşletim AŞ, Gateway Management Lojistik AŞ ve **İstanbul Sanayi Odası**'nın burs sağladığı kaydedildi. (aa)

Maysan Mando'ya çevreci ödül

Maysan Mando çevre dostu uygulamalarıyla elde ettiği başarılarla bir yenisini daha ekledi.

Firma, **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** tarafından, **sanayi** firmalarının çevrenin korunması konusunda geliştirdikleri ve sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağladıkları örnek ürün ve uygulamaların ödüllendirildiği **İSO** Yeşil Dönüşüm Ödülleri 2023'ten ödülle döndü.

Maysan Mando, çevre dostu özelliğiyle dünyada ilk ve tek olma özelliği taşıyan "Selektik Krom Kaplama Proesi" ile "Çevre Dostu Uygulama" kategorisinde birinci oldu.

Firmanın hayata geçirdiği bu proje 2 yıl önce Sürdürülebilir İş Ödülleri'nde de ödüle layık görülmüştü. Maysan Mando'dan yapılan açıklamada, çevreye ve geleceğe katkı sağlama odaklı çalışmaların hız kesmeden devam edeceği ifade edildi.